

FACULTATEA FARMACIE
PROGRAMUL DE STUDII 0916.1 FARMACIE
CATEDRA DE MEDICINĂ MILITARĂ ȘI A CALAMITĂȚILOR

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea Farmacie
Proces verbal Nr. 2 din 21.12.2017
Președinte dr. șt. farm., conf. univ.
Livia Uncu

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Farmacie
Proces verbal Nr. 2 din 22.12.2017
Decanul Facultății dr. șt. farm., conf. univ.
Nicolae Ciobanu

APROBATĂ

la ședința Catedrei de Medicină militară și a
calamităților
Proces verbal Nr. 2 din 17.10.2017
Șef catedră dr. șt. med., conf. univ.
Vasile Dumitraș

CURRICULUM

DISCIPLINA MEDICINA CALAMITĂȚILOR

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 1/8

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei:** locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității
Medicina calamităților este o ramură a medicinei, care se preocupă de problemele ce țin de asigurarea medicală a lezaților în procesul de lichidare a consecințelor medico-sanitare ale calamităților. Ea prevede organizarea și efectuarea unui complex de măsuri de tratament și evacuare, sanitaro-igienice și antiepidemice, de instruire și reciclare a cadrelor medicale. Managementul farmaceutic, ca parte componentă de bază a medicinei calamităților include:
  - determinarea necesarului în materiale medicale, tehnică și utilaj;
  - constituirea rezervelor de materiale medicale;
  - păstrarea și livrarea acestora formațiunilor Serviciului Asistență Medicală de Urgență în Situații Excepționale.
- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**
Studierea bazelor asigurării medicale și farmaceutice a populației în situații excepționale în timp de pace are scopul de a pregăti studenții facultății Farmacie în problemele teoretice și practice necesare medicului și farmacistului, asigurarea formațiunilor și instituțiilor medicale cu materiale medico-sanitare necesare pentru lichidarea consecințelor medicale ale calamităților.
- **Limba de predare a disciplinei:** româna;
- **Beneficiari:** studenții anului IV, facultatea Farmacie, specialitatea Farmacie.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.08.O.082.		
Denumirea disciplinei	Medicina calamităților		
Responsabil de disciplină	Dr. șt. med., conf. univ., colonel medic (r)–V. Dumitraș		
Anul	IV	Semestrul	VIII
Numărul de ore total, inclusiv:			60
Curs	10	Lucrări practice	-
Seminare	20	Lucrul individual	30
Forma de evaluare	C	Numărul de credite	2

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 2/8

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**

- definiția și clasificarea calamităților, caracteristica stării excepționale din punct de vedere medical;
- misiunile și structura organizatorică a Serviciului Republican Medicina de Urgență în Situații Excepționale;
- caracteristica medico-tactică a calamităților;
- caracteristica factorilor lezanți ai calamităților, clasificarea pierderilor sanitare;
- conținutul și organizarea măsurilor curativ-evacuatoare la nivel prespitalicesc în lichidarea consecințelor medico-sanitare ale calamităților;
- determinarea necesarului, formarea rezervelor, păstrarea și organizarea aprovizionării instituțiilor și formațiunilor serviciului asistență medicală de urgență cu materiale medicale, sanitaro-gospodărești și speciale;
- documentele de evidență și de dare de seamă în domeniul aprovizionării cu materiale medicale, ordinea de îndeplinire a lor.

- **la nivel de aplicare:**

- aplicarea, determinarea necesarului în materiale medicale și organizarea lucrului instituțiilor de aprovizionare cu materiale medico-sanitare în situații excepționale;
- controlul păstrării, evidenței și utilizării materialelor medico-sanitare;
- controlul asupra consumului econom și rațional a materialelor medicale și darea de seamă.

- **la nivel de integrare:**

- misiunile și structura organizatorică a Protecției Civile a RM, Serviciului Asistență Medicală de Urgență în Situații Excepționale;
- planificarea asigurării medicale a populației în caz de calamități, inclusiv aprovizionarea cu materiale medicale;
- măsurile generale și speciale de protecție a populației în timp de pace.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Pentru a studia Medicina calamităților cu perspectiva de a activa în domeniul asistenței medicale de urgență în situații excepționale, în structurile de profil medical ale Protecției Civile a Republicii Moldova, în vederea asigurării medicale a răniților și bolnavilor la etapele de evacuare medicală cu scop de organizarea a măsurilor de asigurare cu materiale medico-sanitare a instituțiilor și formațiunilor Serviciului Asistență Medicală de Urgență în Situații Excepționale antrenate în procesul de lichidare a consecințelor medicale ale calamităților pe timp de pace. Ca condiție prealabilă pentru predarea disciplinei servește studierea de către studenți a disciplinelor medicale fundamentale și disciplinelor farmaceutice.

Studenții anului IV necesită următoarele:

- competențe confirmate în științe fundamentale medico-biologice și farmaceutice (domeniul organizării aprovizionării);
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, etc.);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități-toleranță, compasiune, autonomie.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 3/8	

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), seminare și lucru individual:

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Seminare	Lucru individual
1.	Noțiune de calamități și clasificarea lor. Caracteristica medico – tactică a focarelor apărute în urma calamităților.	2	2	4
2.	Misiunile și structura organizatorică a Protecției Civile și a Serviciului Asistență Medicală de Urgență în Republica Moldova.	2	4	4
3.	Protecția populației în situații excepționale în timp de pace.	2	2	4
4.	Caracteristica pierderilor sanitare a populației în urma calamităților.		2	4
5.	Organizarea recunoașterii medicale în focarele apărute în urma calamităților.		1	4
6.	Particularitățile de organizare a măsurilor curativ - evacuatorice în lichidarea consecințelor medico – sanitare ale calamităților.	2	3	4
7.	Organizarea aprovizionării cu materiale medicale a instituțiilor și formațiunilor ocrotirii sănătății în situații excepționale.	2	6	6
		10	20	30
Total		60		

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Medicina calamităților. Sistemul Național din Republica Moldova de răspuns în situații de criză (salvare - deblocare, asistență medicală).	
<ul style="list-style-type: none"> Să definească conceptele și criteriile fundamentale ale Medicinii calamităților. Să cunoască metodele de cercetare în Medicina calamităților. Să integreze în viața cotidiană cunoștințele despre măsurile de prevenire a pierderilor umane și materiale în domeniul medical. Să cunoască clasificările internaționale de bază ale calamităților. Să demonstreze abilități de analiză a cauzelor de apariție a calamităților. Să aplice cunoștințele dobândite pentru analiza tipurilor de calamități în parte (c-ca medico – tactică).	1. Conceptele fundamentale ale medicinei calamităților.
	2. Metodele de cercetare în medicina calamităților.
	3. Conceptul de personalitate în medicina calamităților.
	4. Caracteristici generale ale calamităților.
	5. Clasificarea internațională. Clasificarea OMS.
	6. Cauzele și factorii lezanți a calamităților.
	7. Caracteristica medico-tactică a calamităților.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 4/8

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> Să integreze cunoștințele despre caracterul leziunilor în calamități, în domeniul medical. Să cunoască sistemul național de intervenție urgentă în situații de criză.	<p>8. Scopul, misiunile și structura organizatorică a Protecției Civile a Republicii Moldova.</p> <p>9. Scopul, misiunile și structura organizatorică a serviciului asistență medicală de urgență</p>
Tema (capitolul) 2. Relația interpersonală dintre medic și lezat (rănit, bolnav).	
<ul style="list-style-type: none"> Să definească rolurile și statutul medicului în sistemul de tratament și evacuare. Să cunoască principalele strategii de optimizarea sistemului de acordare a ajutorului medical. Să demonstreze capacități de analiză și autoanaliză a comportamentului în dependență de situația medicală. Să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea complianței ajutorului medical. Să integreze decizii optime în vederea optimizării acordării ajutorului medical și evacuării.	<p>1. Locul medicului în dependență de situația medicală.</p> <p>2. Strategii de optimizare a ajutorului medical.</p> <p>3. Utilizarea optimă a algoritmului în acordarea ajutorului medical.</p> <p>4. Posibilități de optimizare a complianței în ajutorul medical.</p> <p>5. Utilizarea manevrei cu forțele și mijloacele în dependență de schimbările situației medicale.</p>
Tema (capitolul) 3. Personalitatea medicului. Psihologia personalității lezatului.	
<ul style="list-style-type: none"> Să definească conceptele de personalitate, specialist, medic adevărat în situații de criză (situații excepționale). Să demonstreze abilități de analiză a comportamentului uman în situații excepționale. Să aplice metode de cunoaștere psihologică a oamenilor în situații de risc, în activitatea profesională. Să integreze abilități de analiză a comportamentului uman, în diverse situații excepționale, pentru cunoașterea mai profundă a personalității umane. Să definească principalele strategii de relaționare cu persoanele lezate. Să cunoască principalele tipuri de personalitate ale pacienților în situații de criză. Să demonstreze abilități de relaționare și comportament cu diferite tipuri de pacienți. Să integreze cunoștințele despre tehnicile de acordare a ajutorului medical lezaților și să le aplice în practica medicală.	<p>1. Structura și dinamica personalității medicului.</p> <p>2. Comportamentul aditiv printre medici.</p> <p>3. Abilități în psihologia umană în situații de criză.</p> <p>4. Criterii de apreciere a comportamentului uman în dependență de situația excepțională.</p> <p>5. Strategii de relaționare cu pacienții în situații excepționale.</p> <p>6. Studiile de caz, discutarea diferențiată.</p> <p>7. Aplicații practice a tipurilor de ajutor medical lezaților la etape.</p> <p>8. Analiza tehnicilor de acordare a ajutorului medical lezaților în dependență de starea și caracterul leziunilor.</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 5/8

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

- CP1. Identificarea și utilizarea conceptelor, principiilor și practicilor de bază ale medicinei calamităților.
- CP2. Identificarea tipurilor de calamități (naturale, tehnogene, sociale); caracteristica medico-tactica a focarelor și structurii pierderilor posibile pentru stabilirea complexului de măsuri curativ-evacuatoare.
- CP3. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare din disciplinele fundamentale medico-biologice pentru recunoașterea trupelor de triaj și selectarea măsurilor de tratament și evacuare a lezaților.
- CP4. Aplicarea de principii și metode din științele medico-biologice fundamentale și clinice pentru elaborarea modelelor unor situații-problemă concrete asociate domeniului profesional.
- CP5. Utilizarea cunoștințelor de bază din disciplinele medicale și medico-militare pentru explicarea și interpretarea unor algoritmi specifici domeniului profesional în calamități.
- CP6. Utilizarea adecvată și argumentarea conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniile medicinei militare și a calamităților în contextul dezvoltării durabile și prevenirii situațiilor excepționale.
- CP7. Definirea conceptelor, teoriilor, metodelor și principiilor de bază privind colectarea, prelucrarea, analiza și interpretarea informației necesare activității profesionale.

✓ Competențe transversale (CT)

- CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.
- CT2. Abilități în psihologia umană în situații de criză.
- CT3. Desfășurarea eficientă și eficace a activităților organizate în echipă.
- CT4. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.
- CT5. Abilitatea de interpretare a rezultatelor și formularea concluziilor în situații de criză.
- CT6. Abilitatea de comunicare la nivel de individ și populație, transmitere a mesajului și recepționarea răspunsului.

✓ Finalități de studiu

- De a studia actele normative ale Republicii Moldova în domeniul dat, a participa la îndeplinirea măsurilor de protecție individuală și colectivă în caz de calamități.
- Să cunoască, să înțeleagă și să utilizeze terminologia de specialitate specifică medicinei calamităților.
- Să identifice factorii cu risc în starea de sănătate a populației și, în limita posibilităților, înlăturarea sau diminuarea lor sau a efectelor lor.
- Să însușească normele generale privind protecția populației, educarea populației în sensul protejării de factorii lezanți a calamităților.
- Să asigure securitatea în timpul activităților de lichidare a consecințelor medicale a calamităților.
- Să rezolve problemele de situație și să formuleze concluziile.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 6/8

În rezultatul studiilor ce vizează caracteristica patologiilor posibile apărute în focarele calamităților, inclusiv și cele oftalmologice, de a determina diagnosticul, aprecia starea pacienților cât și acordarea asistenței premedicale prespitalicești.

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale:	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul semestrului
2.	Lucrul cu materiale on-line	Autoevaluarea on-line, studierea materialelor on-line de pe SITE catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și chat	Numărul și durata intrărilor pe SITE, rezultatele autoevaluărilor	Pe parcursul semestrului
3.	Lucrul cu cartea și TIC	Lucrul sistematic în biblioteca și medioteca. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
4.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedra.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă	Pe parcursul semestrului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ**Redacția:****06****Data:****20.09.2017****Pag. 7/8**

5.	Analiza studiului de caz	Alegerea și descrierea studiului de caz Analiza cauzelor problemelor apărute în studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului. Determinarea necesarului în materiale medico-sanitare, utilajului și tehnicii medicale conform normelor de aprovizionare.	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigație proprie.	Pe parcursul semestrului
----	--------------------------	---	--	--------------------------

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE**• Metode de predare utilizate**

La predarea disciplinei Medicină calamităților sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul lecțiilor teoretice se utilizează metode tradiționale (lecție-expunere, lecție-conversație, lecție de sinteză). În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate forme de activitate individuală, în grup. Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc filme tematice, materiale didactice: tabele, scheme, microfotografii, folii transparente. În cadrul lecțiilor și activităților extracurriculare sunt folosite Tehnologii Informaționale de Comunicare – prezentări PowerPoint.

• Metode de învățare recomandate

- **Observația** - Identificarea elementelor caracteristice unor structuri sau fenomen, descrierea acestor elemente sau fenomene.
- **Analiza** - Descompunerea imaginară a întregului în părți componente. Evidențierea elementelor esențiale. Studiarea fiecărui element ca parte componentă a întregului.
- **Analiza schemei/figurii** - Selectarea informației necesare. Recunoașterea în baza cunoștințelor și informației selectate structurile indicate în schemă, desen. Analiza funcțiilor/rolului structurilor recunoscute.
- **Modelarea** – Identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea fenomenului. Imaginarea (grafic, schematic) a fenomenului studiat. Realizarea fenomenului respectiv folosind modelul elaborat. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.

• Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)

„Interviu în grup”, „Multi – voting”, „Studiu de caz”, „Tehnica focus – grup”.

• Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Evaluarea curentă a cunoștințelor la disciplină se efectuează la seminare, ședințe practice pe baza punctului medical avansat în dezastru, utilizând probleme situaționale și îndeplinirea lucrului individual. Pe parcursul instruirii la disciplină, studentul este apreciat cu trei note: două note la lucrări de control, o notă la lucrul individual, care sunt utilizate în calcularea mediei anuale. Calificativul „atestat”.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 8/8

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	D
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	C
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	B
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	A
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:*A. Obligatorie:*

1. V. Dumitraș, I. Dediu, N. Cîrstea, D. Grigorean, D. Cebotar „Managementul sanitar al dezastrelor”. Compendiu, inclusiv forma electronică. Chișinău 2010.
2. V. Dumitraș, I. Dediu, N. Cîrstea, D. Grigorean, D. Cebotar „Основы организации медицинского обеспечения пострадавших при катастрофах и чрезвычайных ситуациях”. Compendiu, inclusiv forma electronică. Chișinău, 2016.

B. Suplimentară:

1. Legea Republicii Moldova “Cu privire la protecția civilă”, nr. 271 din 09.11.1994.
2. M. Pîslă, S. Gheorghită, N. Catterniuc, A. Cotelea, E. Cioban, A. Guțu, R. Ostaficiuc, I. Pînzaru, I. Șalaru, I. Ursulean, S. Vasiliță, M. Zavtoni „Managementul riscurilor și urgențelor de sănătate publică”, Chișinău, 2013.
3. V. Dumitraș, N. Cîrstea, D. Cebotar „Bazele protecției medicale de arma chimică”, Elaborare metodică, CEP „Medicina”, Chișinău, 2013.
4. Organizația Mondială a Sănătății, Biroul Regional pentru Europa: Evaluarea securității sănătății și capacităților de management al crizelor in Republica Moldova. Chișinău, 2008. Ghid.